

**ΜΕΛΕΤΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΛΟΓΩ
ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ
ΚΑΙ ΣΕ ΚΛΑΔΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΜΕ ΤΟΝ
ΚΛΑΔΟ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ**

Ιούλιος 2020

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	2
2. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ-ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	3
2.1. Βασικά οικονομικά στοιχεία του κλάδου εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου	3
3. Η ΑΛΥΣΙΔΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ	8
4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΛΟΓΩ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ	11
4.1. Μεθοδολογία εκτίμησης της οικονομικής ζημιάς ενός κλάδου.	11
4.2. Εκτίμηση της οικονομικής ζημιάς στον κλάδο εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου και στους κλάδους προμηθευτές.....	13
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	20

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της μελέτης είναι η εκτίμηση της οικονομικής ζημιάς που προκλήθηκε από την πανδημία λόγω κορονοϊού στον κλάδο του μαρμάρου και στους κλάδους που συνδέονται ως προμηθευτές με τον κλάδο εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου.

Στο **κεφάλαιο 1** παρουσιάζεται η υφιστάμενη κατάσταση του κλάδου εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου.

Στο **κεφάλαιο 2** αναλύεται η αλυσίδα προσφοράς του κλάδου.

Στο **κεφάλαιο 3** υπολογίζεται η οικονομική ζημιά στον κλάδο του μαρμάρου λόγω της πανδημίας

Στο **παράρτημα** πινάκων παρουσιάζονται στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν στην μελέτη.

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε χρησιμοποιώντας στοιχεία από την ICAP DATABANK, πληροφορίες και στοιχεία που παρασχέθηκαν από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Μαρμάρου Μακεδονίας – Θράκης και τις επιχειρήσεις – μέλη του Συνδέσμου, από την Ελ.Στατ, Eurostat, και άλλες πηγές. Η ICAP δεν έχει διενεργήσει ανεξάρτητο έλεγχο στα οικονομικά δεδομένα και πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τον Σύνδεσμο και τις επιχειρήσεις – μέλη του ΣΕΜΜΘ για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης.

2. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ-ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται βασικά οικονομικά στοιχεία για το σύνολο των επιχειρήσεων του κλάδου.

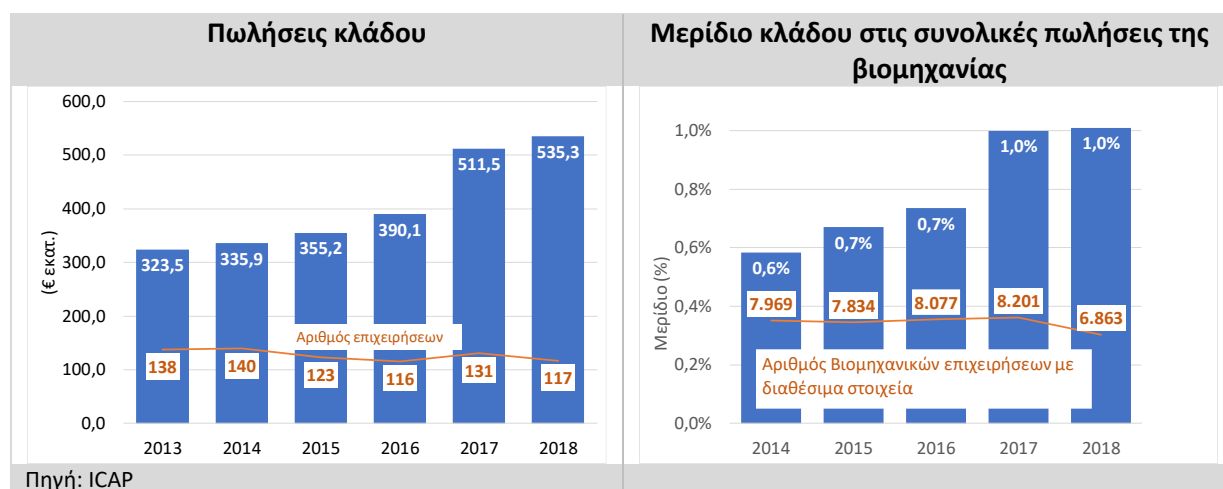
2.1. Βασικά οικονομικά στοιχεία του κλάδου εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου

Πωλήσεις

Οι πωλήσεις των επιχειρήσεων του κλάδου εξόρυξης - επεξεργασίας μαρμάρου κατά την περίοδο 2014-2018 σημείωσαν συνεχή άνοδο και διαμορφώθηκαν το 2018 σε €535,3 εκατ¹.

Το μερίδιο του κλάδου στις συνολικές πωλήσεις της βιομηχανίας σε επίπεδο χώρας ακολούθησε αυξητική πορεία από 0,6% το 2014 σε 1,0% το 2018.

Πωλήσεις και μερίδιο στην βιομηχανία συνόλου επιχειρήσεων κλάδου εξόρυξης – επεξεργασίας μαρμάρου

¹ Η ανάλυση των στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων περιλαμβάνει μέχρι και το έτος 2018 και αφορά στη συντριπτική πλειοψηφία επιχειρήσεις ΑΕ, ΕΠΕ και ΙΚΕ. Μέχρι και την περίοδο εκπόνησης της μελέτης (Ιούλιος 2020) για την συντριπτική πλειοψηφία των εταιρειών του κλάδου δεν υπήρχαν διαθέσιμα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία έτους 2019.

Οι πωλήσεις το 2019 μειώθηκαν, βάσει στοιχείων Μητρώου Επιχειρήσεων Ελ.Στατ. και λοιπών διοικητικών πηγών κατά -3,5%, ενώ σύμφωνα με τον μηνιαίο δείκτη κύκλου εργασιών στην βιομηχανία η μείωση ανήλθε σε -3,0% (Βλ. επόμενο πίνακα μεταβολών βάσει δευτερογενών πηγών).

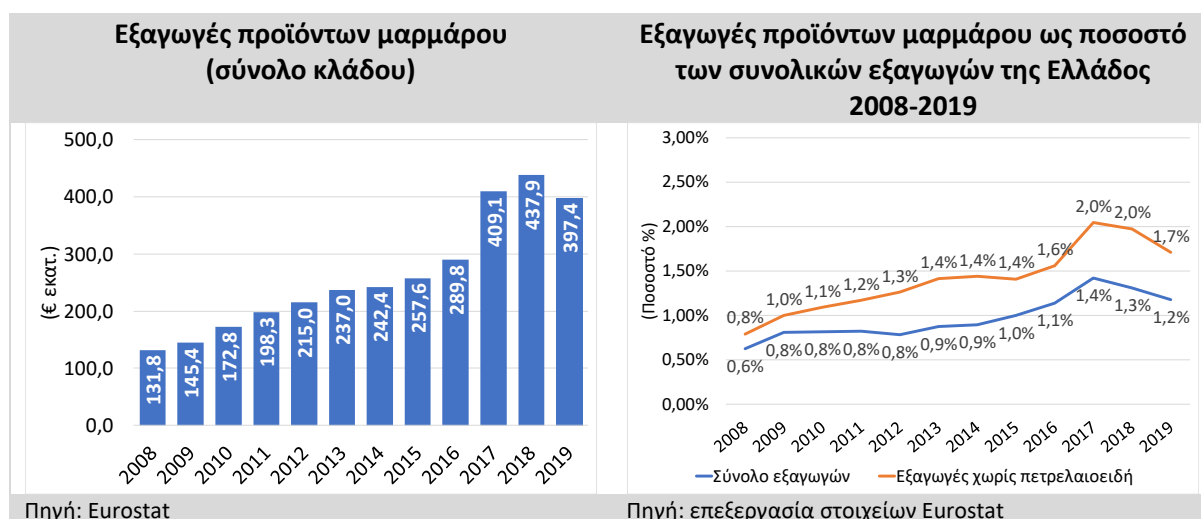
Μεταβολή (%) κύκλου εργασιών κλάδου εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου από δευτερογενείς πηγές (2019)	
Μεταβολή 2019/2018	
Μεταβολή % βάσει Μητρώου Επιχειρήσεων Ελ.Στατ ²	-3,4
Μεταβολή % βάσει δείκτη κύκλου εργασιών ³	-3,0

Πηγή: Ελ.Στατ

Για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης χρησιμοποιήθηκε η εκτίμηση μείωσης τζίρου έτους 2019 (έναντι του 2018) βάσει Μητρώου Επιχειρήσεων Ελ.Στατ. **(-3,4%)**.

Εξαγωγές

Ο κλάδος εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου είναι από τους σημαντικότερους εξαγωγικούς κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας. Οι εξαγωγές κάθε είδους προϊόντων μαρμάρου, κατεργασμένων και ακατέργαστων κατά την περίοδο 2008-2018 σημείωσαν συνεχή άνοδο σε τρέχουσες τιμές ενώ το 2019 παρατηρήθηκε κάμψη σε **€397,4 εκατ.**

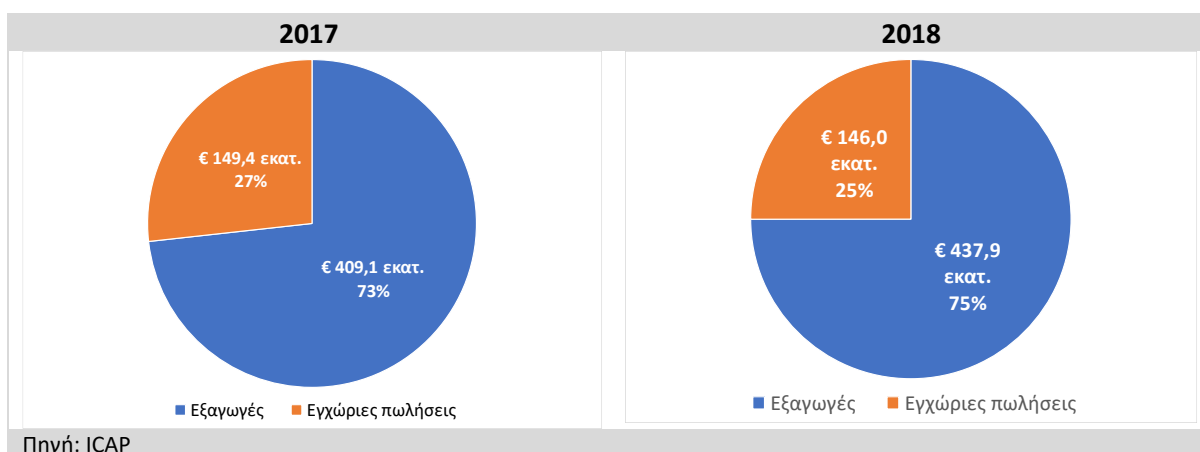

² Κύκλος Εργασιών (σε χιλ. ευρώ), από Διοικητικές Πηγές, για το Σύνολο των Επιχειρήσεων της Ελληνικής Οικονομίας (Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων), με υποχρέωση τήρησης Διπλογραφικών Βιβλίων, ανά Διψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας (NACE Αναθ. 2), Ιανουάριος 2018 - Απρίλιος 2020, Ιούνιος 2020.

³ Μηνιαίος Δείκτης Κύκλου εργασιών στην Βιομηχανία, κλάδος 08, Άλλες εξορυκτικές και λατομικές δραστηριότητες (το μεγαλύτερο μέρος του 2ψήφιου κλάδου 08 αφορά προϊόντα μαρμάρου), Ελ.Στατ.

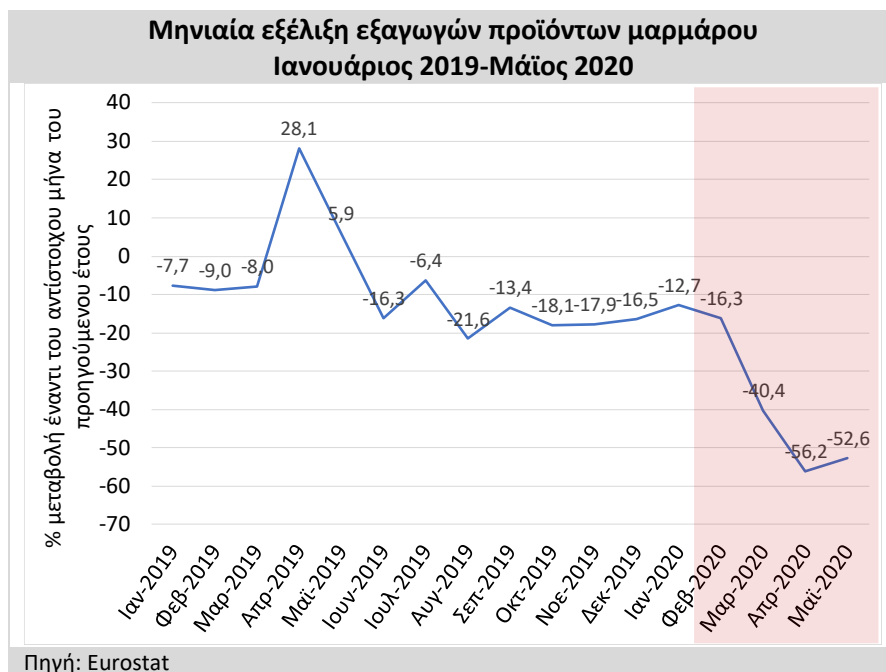
Το μερίδιο των εξαγωγών προϊόντων μαρμάρου στις συνολικές εξαγωγές ακολούθησε ανοδική πορεία και από 0,6% το 2008 υπερδιπλασιάστηκε σε 1,4% το 2017 σημειώνοντας μικρή κάμψη το 2018 σε 1,3% και το 2019 σε 1,2%. Χωρίς τις εξαγωγές πετρελαιοειδών το μερίδιο ανήλθε το 2018 σε 2,0% και το 2019 σε 1,7%. Οι εξαγωγές ως ποσοστό (%) επί των πωλήσεων του κλάδου διαμορφώθηκαν σε **73%** το 2017 και **75%** το 2018⁴.

Εξαγωγές ως ποσοστό (%) των συνολικών πωλήσεων του κλάδου

Η μηνιαία εξέλιξη των εξαγωγών για την περίοδο Ιανουαρίου 2019 – Μαΐου 2020 παρουσιάζεται στο παρακάτω γράφημα. Όπως διαπιστώνεται καταγράφηκε μείωση των εξαγωγών το 2019.

⁴ Οι εξαγωγές συμπεριλαμβάνουν και τις επιχειρήσεις με μη διαθέσιμα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία. Για τον ακριβέστερο υπολογισμό του ποσοστού των εξαγωγών επί των συνολικών πωλήσεων του κλάδου, οι πωλήσεις συμπεριλαμβάνουν και τις εκτιμήσεις πωλήσεων για τις επιχειρήσεις αυτές (ΟΕ,ΕΕ, ατομικές).

Η μείωση των εξαγωγών το 2019 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην μείωση των εξαγωγών προς την Κίνα και σύμφωνα με τις επιχειρήσεις του κλάδου συνδέεται με την σημαντική αύξηση των εξαγωγών τα προηγούμενα έτη με συνέπεια την συσσώρευση αποθεμάτων προϊόντων μαρμάρου, που δεν μπόρεσαν να απορροφηθούν από τον κατασκευαστικό τομέα, με αποτέλεσμα την μείωση των αγορών το 2019. Παράλληλα μια άλλη αιτία είναι η επιδείνωση των εμπορικών σχέσεων ΗΠΑ-Κίνας που επηρέασε τις εξαγωγές της Κίνας προς ΗΠΑ, μέρος των οποίων αφορούν επανεξαγωγές ελληνικών προϊόντων μαρμάρου. Στους πρώτους μήνες του 2020 η μείωση των εξαγωγών ήταν αυξανόμενη μέχρι και τον Απρίλιο, ωστόσο τον Μάϊο φαίνεται ότι ανακόπηκε η καθοδική πορεία των εξαγωγών, ωστόσο η μείωση έναντι του Μαΐου 2019 διαμορφώθηκε σε -52,6%.

Ως αποτέλεσμα των μεταβολών του 2019 αλλά και του 2020 λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, μειώθηκε η διαχρονική αύξηση της συγκέντρωσης του εξωτερικού εμπορίου προϊόντων μαρμάρου. Μέχρι και το 2018 το μερίδιο των 10 πρώτων χωρών με την υψηλότερη αξία εξαγωγών εξελισσόταν αυξανόμενο παρά τις διακυμάνσεις, από 72,4% το 1995 σε 80,8% το 2018. Παράλληλα ενώ μέχρι και το 2005 η διασπορά των εξαγωγών στις 10 πρώτες χώρες ήταν εμφανής, ωστόσο την τελευταία 15ετία παρατηρήθηκε σημαντική συγκέντρωση στην αγορά της Κίνας το μερίδιο της οποίας αυξήθηκε από 14,4% το 2005 σε 57,2% το 2018.

Μερίδια των 10 χωρών προορισμού με τις υψηλότερες εξαγωγές 1995-2018

	1995	2000	2005	2010	2015	2018						
1	Σαουδική Αραβία	14,1%	ΗΠΑ	14,6%	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	14,4%	Κίνα	38,4%	Κίνα	35,8%	Κίνα	57,2%
2	Γερμανία	13,4%	Χονγκ-Κονγκ	10,3%	Κίνα	13,6%	Σιγκαπούρη	7,7%	ΗΠΑ	8,3%	ΗΠΑ	5,9%
3	ΗΠΑ	10,1%	Κίνα	9,6%	ΗΠΑ	13,1%	Σαουδική Αραβία	6,2%	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	5,1%	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	5,0%
4	Χονγκ-Κονγκ	9,8%	Ιταλία	5,7%	Ισπανία	4,7%	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	4,4%	Σιγκαπούρη	3,3%	Κύπρος	2,2%
5	Ιταλία	6,7%	Γερμανία	5,2%	Κύπρος	4,6%	Βραζιλία	4,0%	Ινδία	3,0%	Κατάρ	2,1%
6	Σιγκαπούρη	4,9%	Ισπανία	5,0%	Ιταλία	4,6%	Κύπρος	3,9%	Σαουδική Αραβία	2,9%	Μεξικό	2,0%
7	Ιαπωνία	4,9%	Ταϊβάν	4,9%	Ιαπωνία	4,5%	ΗΠΑ	3,6%	Μεξικό	2,7%	Ταϊλάνδη	1,8%
8	Κύπρος	3,9%	Ιαπωνία	4,2%	Βραζιλία	4,4%	Ιταλία	2,8%	Τουρκία	2,7%	Σαουδική Αραβία	1,6%
9	Ισπανία	2,4%	Σαουδική Αραβία	4,2%	Γερμανία	3,9%	Ινδία	2,4%	Αλγερία	2,6%	Ινδία	1,5%
10	Λίβανος	2,2%	Κύπρος	3,9%	Χονγκ-Κονγκ	3,0%	Ρωσία	2,1%	Κατάρ	2,5%	Ρωσία	1,5%
	Σύνολο 10 πρώτων	72,4%		67,5%		70,8%		75,5%		69,0%		80,8%

Πηγή: επεξεργασία στοιχείων Eurostat

Το 2019 ωστόσο λόγω των προαναφερθέντων γεγονότων μειώθηκε το μερίδιο εξαγωγών στην Κίνα σε 53,7%, ενώ το 2020 (Ιανουάριος-Μάιος 2020) λόγω της πανδημίας και των περιορισμών που τέθηκαν για την αντιμετώπιση της, το μερίδιο μειώθηκε ακόμα περισσότερο σε 38,3% βάσει στοιχείων του πρώτου 5μηνου του 2020.

Μερίδια των 10 χωρών προορισμού με τις υψηλότερες εξαγωγές 2019-2020

	2019	Ιανουάριος-Μάιος 2020		
1	Κίνα	53,7%	Κίνα	38,3%
2	ΗΠΑ	6,6%	ΗΠΑ	8,4%
3	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	4,9%	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	7,4%
4	Κατάρ	3,0%	Κατάρ	4,0%
5	Κύπρος	2,8%	Σαουδική Αραβία	3,8%
6	Αλγερία	1,8%	Κύπρος	3,6%
7	Μεξικό	1,7%	Τουρκία	3,5%
8	Ταϊλάνδη	1,6%	Αλγερία	2,3%
9	Ινδία	1,5%	Αυστραλία	1,9%
10	Τουρκία	1,5%	Μεξικό	1,8%
	Σύνολο 10 πρώτων	79,2%		75,0%

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat

3. Η ΑΛΥΣΙΔΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΕΞΟΡΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

Σύμφωνα με την ανάλυση εισροών-εκροών ο κλάδος εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου για να πραγματοποιήσει την παραγωγική του δραστηριότητα προμηθεύεται από άλλους κλάδους και από το εξωτερικό ενδιάμεσα προϊόντα και υπηρεσίες. Οποιαδήποτε μεταβολή στην ζήτηση και τις πωλήσεις του κλάδου μαρμάρου επηρεάζει όλους τους κλάδους της οικονομίας μέσω των προς τα πίσω διασυνδέσεων με τους κλάδους που είναι προμηθευτές των επιχειρήσεων μαρμάρου και αλυσιδωτά με τους προμηθευτές των προμηθευτών. Η ποσοστιαία σύνθεση προμηθειών του κλάδου μαρμάρου⁵ παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα ανά κλάδο ή ευρύτερο τομέα όπου ενοποιούνται 2ψήφιοι κλάδοι ταξινόμησης σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό σύστημα NACE 2.0.

Περιγραφή ενοποιημένων κλάδων	Ποσοστό (%)
Μεταποίηση	16,6%
Υπηρεσίες μεταφορών και ταχυδρομείων	6,1%
Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών	5,4%
Ορυχεία και λατομεία	5,3%
Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης	4,6%
Διοικητικές, συμβουλευτικές και υπηρεσίες κτιρίων	4,6%
Νομικές, λογιστικές και υπηρεσίες κεντρικών γραφείων	4,3%
Άλλες επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες	4,3%
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	4,2%
Λοιπές υπηρεσίες	3,8%
Τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες	3,6%
Πληροφορική και συναφείς υπηρεσίες	2,9%
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	2,1%
Ενέργεια, αέριο, ύδρευση, αποχέτευση	1,8%
Εμπόριο και επισκευή οχημάτων	1,3%
Κατασκευές	0,8%
Γεωργία, δασοκομία-υλοτομία, αλιεία	0,3%
Εισαγωγές	28,1%
Σύνολο	100,0%

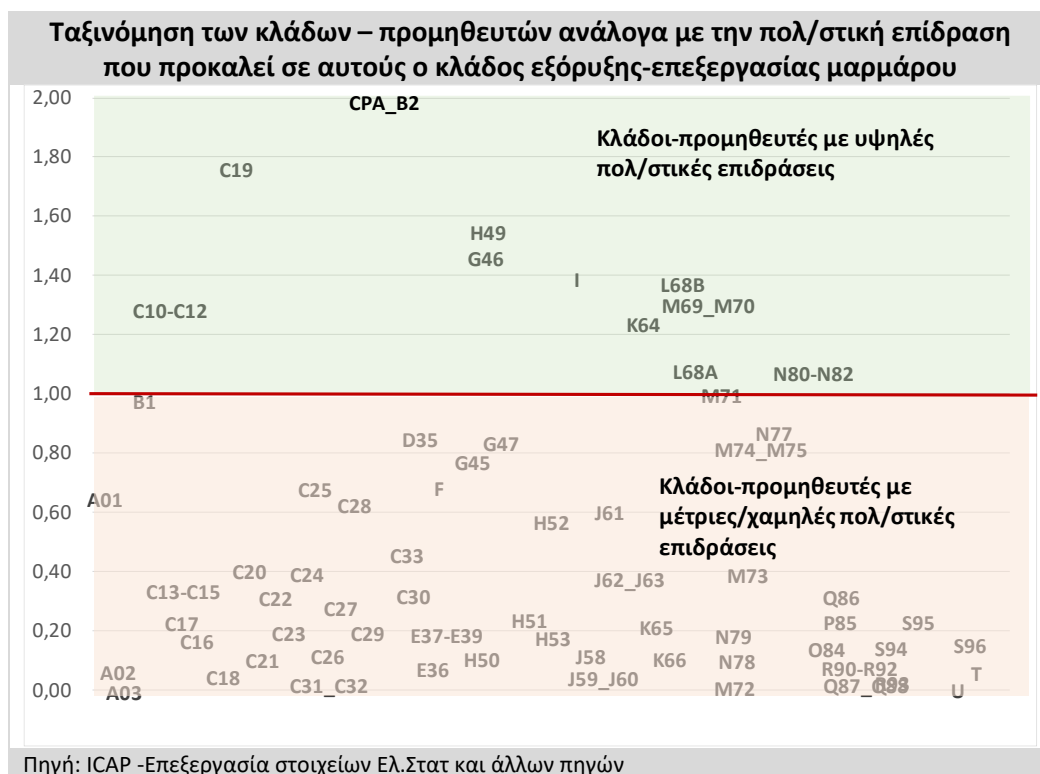
Πηγή: ICAP, επεξεργασία στοιχείων επιχειρήσεων μελών ΣΕΜΜΘ, Ελ.Στατ.

Οι εγχώριες προμήθειες του κλάδου μαρμάρου καλύπτουν το 72% των συνολικών προμηθειών προϊόντων και υπηρεσιών ενώ το 28% αποτελούν εισαγόμενα αγαθά και υπηρεσίες. Από το σύνολο

⁵ Χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τους πίνακες εισροών-εκροών της Ελληνικής οικονομίας προσαρμοσμένα με στοιχεία από τις επιχειρήσεις του κλάδου μαρμάρου.

των κλάδων το 16,6% των προμηθειών πραγματοποιούνται από τους κλάδους της μεταποίησης, ενώ οι μεταφορικές υπηρεσίες είναι ο αμέσως πιο σημαντικός κλάδος με μερίδιο 6,1% και ακολουθούν οι υπηρεσίες μηχανικών και αρχιτεκτόνων με 5,4%. Το 5,3% των αγορών πραγματοποιείται ενδοκλαδικά μεταξύ των επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου εξόρυξης – επεξεργασίας μαρμάρου. Αξιόλογο ποσοστό καλύπτουν οι Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης (4,6%), οι Διοικητικές, συμβουλευτικές και υπηρεσίες κτιρίων (4,6%), οι Νομικές, λογιστικές και υπηρεσίες κεντρικών γραφείων (4,3%), οι λοιπές επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες (4,3%), το χονδρικό και λιανικό εμπόριο (4,2%). Η ποσοστιαία σύνθεση αναλυτικά παρουσιάζεται στο παράρτημα πινάκων.

Οι μεταβολές στην ζήτηση των προϊόντων μαρμάρου προκαλούν διαφορετικές πολ/στικές επιδράσεις στους κλάδους προμηθευτές του. Στο γράφημα που ακολουθεί ταξινομούνται όλοι οι κλάδοι προμηθευτές σε 2ψήφια ανάλυση κατά NACE 2.0 ανάλογα με το ύψος της πολ/στικής επίδρασης. Για τον καλύτερο διαχωρισμό των κλάδων οι πολ/στικές επιδράσεις κανονικοποιούνται (ο πολ/στής κάθε κλάδου διαιρείται με τον μέσο όρο όλων των πολ/στών). Οι κλάδοι-προμηθευτές με τιμή κανονικοποιημένου πολ/στη πάνω από 1 υφίστανται υψηλότερα πολ/στικά αποτελέσματα έναντι των υπολοίπων που σημαίνει ότι η μείωση της ζήτησης προϊόντων μαρμάρου το 2020 θα έχει τις υψηλότερες αρνητικές επιδράσεις.

Οι κλάδοι προς τους οποίους θα κατευθυνθούν περισσότερο οι αναμενόμενες αρνητικές συνέπειες είναι τα προϊόντα διύλισης πετρελαίου (CPA_C19), οι υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών (CPA_H49), το χονδρικό εμπόριο (CPA_G46), η διαχείριση ακίνητης περιουσίας (CPA_L68B), οι υπηρεσίες διαμονής και υπηρεσίες εστίασης (CPA_I), οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εκτός από τις ασφαλιστικές υπηρεσίες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία (CPA_K64), τα είδη διατροφής· ποτά· προϊόντα καπνού (CPA_C10-C12), οι νομικές και λογιστικές υπηρεσίες· υπηρεσίες κεντρικών γραφείων (εδρών) εταιρειών· υπηρεσίες παροχής συμβουλών διαχείρισης (CPA_M69_M70), οι υπηρεσίες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις, υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους· υπηρεσίες διοίκησης γραφείου, γραμματειακής υποστήριξης και παροχής προστασίας και ερευνών (CPA_N80-N82). Επίσης σημαντικές αρνητικές επιδράσεις θα έχουν και οι υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών· υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων (CPA_M71), τα ορυχεία και λατομεία ενεργειακών προϊόντων-καυσίμων (CPA_B1) και οι υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης (CPA_N77) με τιμή κανονικοποιημένου πολ/στη πολύ κοντά στην μονάδα.

4. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΛΟΓΩ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται η εκτίμηση της οικονομικής ζημιάς του κλάδου εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου λόγω της πανδημίας.

4.1. Μεθοδολογία εκτίμησης της οικονομικής ζημιάς ενός κλάδου.

Η εκτίμηση της οικονομικής ζημιάς του κλάδου εξόρυξης και επεξεργασίας Μαρμάρου στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκε με την χρήση του μεθοδολογικού πλαισίου της ανάλυσης Εισροών-Εκροών. Ο πίνακας εισροών-εκροών είναι ένας από τους σπουδαιότερους πίνακες των Εθνικών Λογαριασμών, με μεγάλη αναλυτική σημασία που περιγράφει τις οικονομικές δραστηριότητες μιας χώρας και την αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Η ανάλυση εισροών – εκροών θεμελιώθηκε με τις εργασίες του καθηγητή W.W. Leontief και έχει πολλές εφαρμογές στην οικονομική ανάλυση. Ο πίνακας εισροών-εκροών διαιρείται σε τρία τμήματα. Το τμήμα ενδιάμεσης ανάλωσης, το τμήμα αρχικών εισροών και το τμήμα τελικής ζήτησης. Το τμήμα ενδιάμεσης ανάλωσης περιγράφει σε χρηματικές μονάδες τις συναλλαγές μεταξύ των διαφόρων τομέων της οικονομίας. Τα στοιχεία του πίνακα δηλώνουν τις αγορές που κάνει ένας τομέας της οικονομίας από τους υπόλοιπους (στήλες) αλλά και συγχρόνως και τις πωλήσεις προς τους άλλους τομείς (γραμμές του πίνακα). Οι αρχικές εισροές είναι οι αμοιβές της εργασίας και το οικονομικό αποτέλεσμα των επιχειρήσεων, οι φόροι ή επιδοτήσεις, οι εισαγωγές και άλλα μεγέθη που συνθέτουν την προστιθέμενη αξία. Στο τμήμα της τελικής ζήτησης αναλύονται κατά τομέα η ιδιωτική και η δημόσια κατανάλωση, οι εξαγωγές, οι μεταβολές αποθεμάτων και ο σχηματισμός παγίου κεφαλαίου. Το σύνολο παραγωγής κάθε κλάδου (στήλη) είναι ίσο με το σύνολο ζήτησης του ίδιου κλάδου (γραμμή).

Από τον αρχικό πίνακα εισροών-εκροών προκύπτει ο πίνακας πολλαπλασιαστών οι οποίοι δείχνουν πόσο θα μεταβληθεί η παραγωγή στην οικονομία μέσω των διακλαδικών επιδράσεων όταν αυξηθεί/μειωθεί κατά 1 μονάδα η τελική ζήτηση ενός κλάδου (π.χ εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου).

Εκροές	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας	Τελική ζήτηση (πωλήσεις προς νοικοκυριά, κράτος, επενδύσεις, εξαγωγές)	Συνολικές εκροές (πωλήσεις)
Εισροές	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ
Πρωτογενής τομέας	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ
Δευτερογενής τομέας	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ
Τριτογενής τομέας	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€Χ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ
Αρχικές εισροές (πληρωμές για μισθούς, κέρδη, φόρους, εισαγωγές κλπ)	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ		Σύνολο πληρωμών
Σύνολο εισροών (αγορές)	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ	€ΧΧ.ΧΧΧ	Σύνολο δαπανών	

- Οι πολ/στικές επιδράσεις της μείωσης της προσφοράς του κλάδου στον ίδιο κλάδο και στους προμηθευτές του υπολογίζονται για τα μεγέθη των πωλήσεων και της απασχόλησης. Οι πολ/στές που έχουν υπολογιστεί από τους πίνακες εισροών-εκροών είναι **2,19** για τις πωλήσεις (1,03 είναι ο ενδοκλαδικός-άμεσος πολ/στής, και 1,16 ο πολ/στής έμμεσων επιδράσεων στους κλάδους προμηθευτές και προκαλούμενων επιδράσεων από τα εισοδήματα εργαζομένων όλων των κλάδων) και **2,24** για την απασχόληση.
- Ο τελευταίος διαθέσιμος πίνακας εισροών-εκροών για την Ελληνική οικονομία είναι του έτους 2015. Ωστόσο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για μια 5ετία επειδή εντός της 5ετίας δεν θεωρείται ότι μεταβάλλονται σημαντικά οι τεχνολογικές σχέσεις μεταξύ των κλάδων.
- Για όσες επιχειρήσεις δεν υπήρχαν διαθέσιμα δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία λόγω νομικής μορφής (ΟΕ, ΕΕ, ατομικές) και δεν έγινε δυνατόν να συλλεχθούν από έρευνα ή άλλες πηγές πραγματοποιήθηκε εκτίμηση πωλήσεων βάσει του δείκτη πωλήσεις/απασχόληση που υπολογίστηκε από τις επιχειρήσεις με διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία και απασχόλησης, οι οποίες στρωματοποιήθηκαν σε 3 στρώματα: μικρές με απασχόληση μικρότερη ή ίση των 19 εργαζόμενων, μεσαίες με 20-50 εργαζόμενους και μεγάλες με πάνω από 50 εργαζόμενους.
- Για τους υπολογισμούς χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από τις ακόλουθες πηγές: Σύνδεσμος επιχειρήσεων Μαρμάρου Μακεδονίας Θράκης, εταιρείες – μέλη του Συνδέσμου, ICAP DATABANK, ΓΕΜΗ ετήσιες εκθέσεις εταιρειών, Ελ.Στατ, Eurostat.

4.2. Εκτίμηση της οικονομικής ζημιάς στον κλάδο εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου και στους κλάδους προμηθευτές.

Το 2020 η Ελληνική και διεθνής οικονομία αντιμετώπισε απότομη ύφεση η οποία προκλήθηκε τόσο από την πλευρά της προσφοράς με αναστολή λειτουργίας ορισμένων κλάδων όσο και από την πλευρά της ζήτησης. Η ύφεση έπληξε σύντομα τους περισσότερους κλάδους και παρά την άρση της αναστολής λειτουργίας από τα μέσα Μαΐου και των περιορισμών στις τουριστικές μετακινήσεις, για τους υπόλοιπους μήνες του 2020 προβλέπεται μερική κάλυψη των απωλειών του πρώτου εξαμήνου. Για την πρόβλεψη της μεταβολής πωλήσεων του κλάδου μαρμάρου το 2020 χρησιμοποιήθηκαν πρωτογενή στοιχεία από τις επιχειρήσεις του κλάδου⁶ ενώ παράλληλα αξιοποιήθηκαν στοιχεία από δευτερογενείς πηγές που παρουσιάζονται παρακάτω.

Σύμφωνα με τον **μηνιαίο δείκτη κύκλου εργασιών** για τον κλάδο Λοιπά ορυχεία και λατομεία (κωδικός 08)⁷ η μείωση τζίρου στο πρώτο πεντάμηνο του 2020 έναντι του αντίστοιχου μήνα του προηγούμενου έτους ήταν αυξανόμενη μετά τον Φεβρουάριο.

Μεταβολή (%) Δείκτη κύκλου εργασιών κλάδου Λοιπά ορυχεία και λατομεία έναντι αντίστοιχης περιόδου προηγούμενου έτους	
Ιανουάριος 2020/ Ιανουάριος 2019	15,3%
Φεβρουάριος 2020/ Φεβρουάριος 2019	-2,9%
Μάρτιος 2020/ Μάρτιος 2019	-12,5%
Απρίλιος 2020/ Απρίλιος 2019	-11,7%
Μάιος 2020/Μάιος 2019	-26,4%

Πηγή: Ελ.Στατ.

Ο **Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής** είναι διαθέσιμος σε 4ψήφια ανάλυση κλάδων, συνεπώς για την εξέλιξη του όγκου παραγωγής προϊόντων μαρμάρου λαμβάνεται η μεταβολή του κλάδου Εξόρυξης διακοσμητικών και οικοδομικών λίθων, ασβεστόλιθου, γύψου, κιμωλίας και σχιστόλιθου (κωδικός 0811) που είναι ο αντιπροσωπευτικότερος του κλάδου περιλαμβάνοντας κυρίως επιχειρήσεις εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου. Η πορεία του δείκτη παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα και

⁶ Για την πραγματοποίηση προβλέψεων πωλήσεων και απασχόλησης διενεργήθηκε έρευνα ερωτηματολογίου προς τις επιχειρήσεις του κλάδου, ενώ χρησιμοποιήθηκαν παράλληλα και άλλες πηγές δεδομένων όπως Eurostat, Ελ.Στατ, ΓΕΜΗ και ICAP DATABANK.

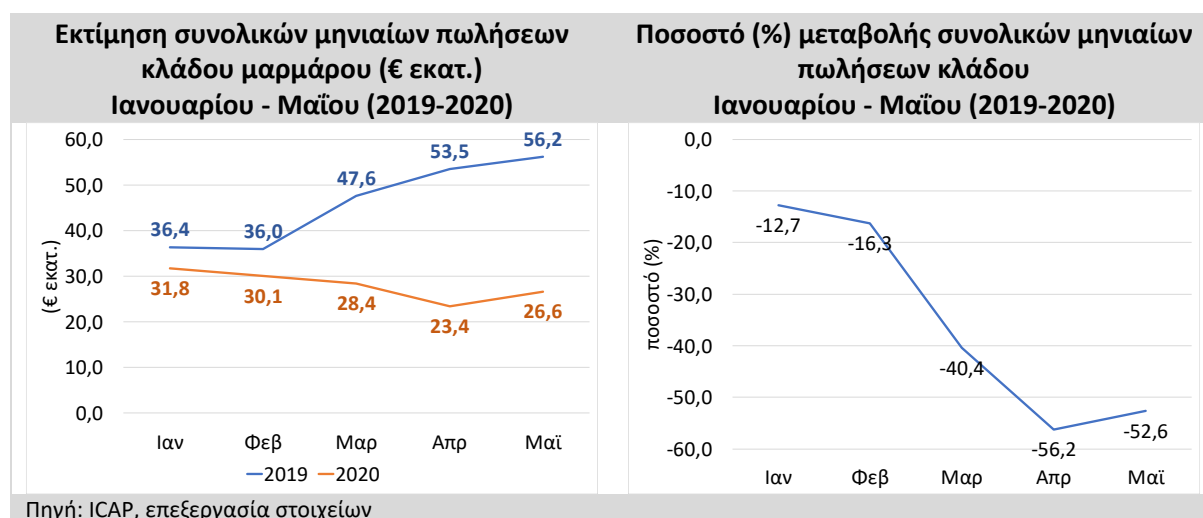
⁷ Ο Δείκτης κύκλου εργασιών είναι διαθέσιμος μόνο σε επίπεδο 2ψήφιας ανάλυσης κατά συνέπεια ο ευρύτερος κλάδος Λοιπά ορυχεία και λατομεία περιλαμβάνει κατά μεγάλο μέρος προϊόντα μαρμάρου αλλά και άλλες εξορυκτικές δραστηριότητες όπως αμμοχάλικο, αργίλου, καολίνη, αλατιού κλπ. Λόγω έλλειψης λεπτομερέστερων δεδομένων στην παρούσα μελέτη λαμβάνεται ως ενδεικτικός της τάσης εξέλιξης πωλήσεων του κλάδου εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου.

αποτυπώνει σημαντική πτώση του όγκου παραγωγής στο πρώτο πεντάμηνο του 2020. Ιδιαίτερα τον μήνα Απρίλιο η μείωση της παραγωγής ανήλθε σε **-50,6%** έναντι του αντίστοιχου μήνα του προηγούμενου έτους, ωστόσο τον Μάιο ανακόπτεται ο αυξανόμενος ρυθμός μείωσης.

Μεταβολή (%) Δείκτη Βιομηχανικής Παραγωγής έναντι αντίστοιχης περιόδου προηγούμενου έτους⁸	
Ιανουάριος 2020/ Ιανουάριος 2019	25,1%
Φεβρουάριος 2020/ Φεβρουάριος 2019	0,5%
Μάρτιος 2020/ Μάρτιος 2019	-29,0%
Απρίλιος 2020/ Απρίλιος 2019	-50,6%
Μάιος 2020/ Μάιος 2019	-35,4%

Πηγή: Ελ.Στατ.

Για την εκτίμηση των συνολικών πωλήσεων⁹ του κλάδου εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου το πρώτο 5μηνο του 2020 (Ιανουάριος-Μάιος) και την μηνιαία μεταβολή τους έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2019, χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία μηνιαίων εξαγωγών η μεταβολή των οποίων είναι σε υψηλό βαθμό αντιπροσωπευτική της εξέλιξης των πωλήσεων αφού οι εξαγωγές του κλάδου καλύπτουν υψηλό ποσοστό των συνολικών πωλήσεων. Βάσει των παραπάνω παραδοχών η εξέλιξη των συνολικών πωλήσεων παρουσιάζεται στο ακόλουθο γράφημα.

⁸ Μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία

⁹ Στις συνολικές πωλήσεις συμπεριλαμβάνονται και οι εκτιμήσεις πωλήσεων για τις επιχειρήσεις που δεν δημοσιεύουν οικονομικά στοιχεία (ΟΕ, ΕΕ, Ατομικές κλπ).

Όπως διαπιστώνεται η μείωση των πωλήσεων ήταν σημαντική. Οι πωλήσεις Ιανουαρίου - Μαΐου 2019 ανήλθαν σε € 229,8 εκατ. ενώ στην αντίστοιχη περίοδο του 2020 σημείωσαν πτώση σε € 140,4 εκατ., η μείωση συνεισέφερε στην μείωση των πωλήσεων σε € -89,4 εκατ., ενώ το ποσοστό μείωσης διαμορφώθηκε σε -38,9%.

**Σωρευτική μείωση πωλήσεων κλάδου εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου
περιόδου Ιανουαρίου – Μαΐου 2019-2020**

	Ποσά σε € εκατ.	Ποσοστό (%)
Πωλήσεις Ιανουαρίου - Μαΐου 2019	229,8 € εκατ.	
Πωλήσεις Ιανουαρίου - Μαΐου 2020	140,4 € εκατ.	
Συνολική μείωση πωλήσεων	-89,4 € εκατ.	-38,9%

Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα του πρώτου πενταμήνου 2020 από τις διαθέσιμες δευτερογενείς πηγές και αξιοποιώντας τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων του κλάδου από την έρευνα ερωτηματολογίου που πραγματοποιήθηκε, **οι συνολικές πωλήσεις του κλάδου** προβλέπεται για το 2020 να μειωθούν κατά **30%-35%** έναντι του 2019, ενώ η **απασχόληση του κλάδου** προβλέπεται να μειωθεί μεταξύ **-5% ως -15%**.

Για την εκτίμηση της οικονομικής ζημιάς στον κλάδο μαρμάρου και στους κλάδους προμηθευτές πραγματοποιήθηκαν 3 σενάρια μείωσης πωλήσεων και απασχόλησης που παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας σεναρίων μεταβολής πωλήσεων και απασχόλησης για το 2020

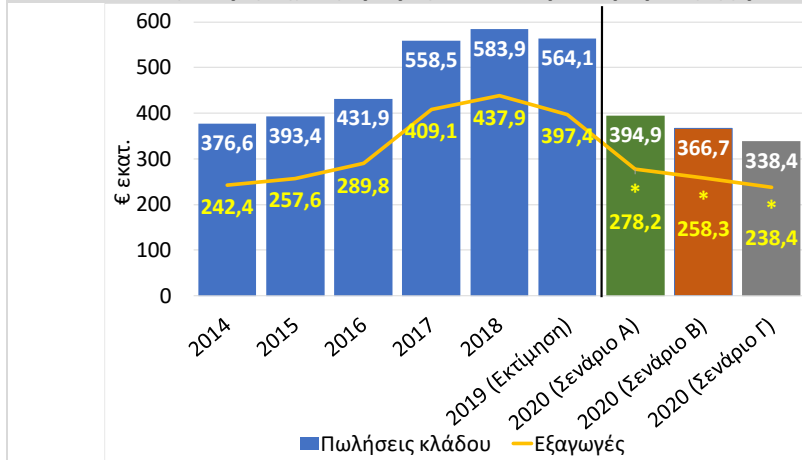
	Α. Αισιόδοξο	Β. Βασικό	Γ. Απαισιόδοξο
Πωλήσεις	-30%	-35%	-40%
Απασχόληση	-5%	-10%	-15%

Στο ακόλουθο γράφημα παρουσιάζεται η εξέλιξη πωλήσεων του κλάδου μαρμάρου για τα έτη 2014-2019¹⁰ και για το 2020 βάσει των τριών σεναρίων.

¹⁰ Για το 2019 εκτίμηση βάσει δεδομένων από δευτερογενείς πηγές – Ελ.Στατ.

**Συνολικές πωλήσεις κλάδου εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου
2014-2019 (εκτίμηση), εξαγωγές και σενάρια πρόβλεψης για το 2020**

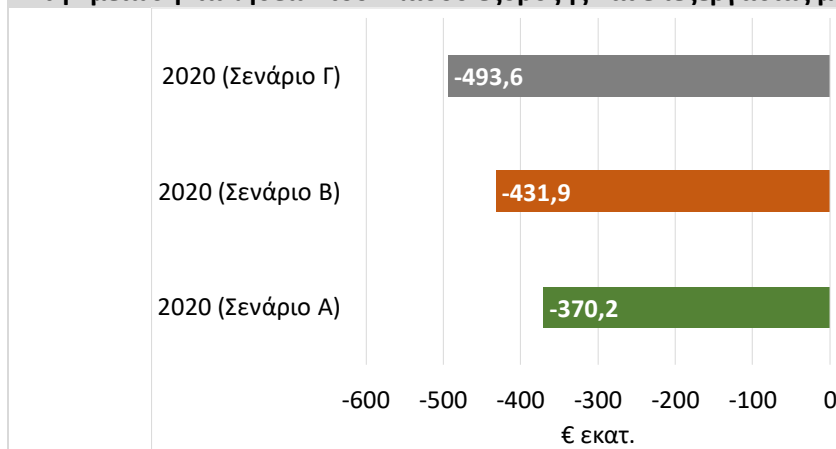
Πηγή: ICAP -Επεξεργασία στοιχείων Ελ.Στατ, ICAP, ΣΕΜΜΘ

* Εκτίμηση εξαγωγών βάσει του ποσοστού που καλύπτουν στις πωλήσεις 2019

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο η μείωση το 2020 (έναντι του 2019) θα ανέλθει σε **-35%** και οι πωλήσεις του κλάδου θα διαμορφωθούν σε **€366,7 εκατ.** Το **αισιόδοξο σενάριο** προβλέπει μικρότερη μείωση (**-30%**) με τις πωλήσεις να ανέρχονται σε **€394,9 εκατ.** ενώ στο **απαισιόδοξο σενάριο** η μείωση θα είναι υψηλότερη (**-40%**) και οι πωλήσεις θα διαμορφωθούν σε **€ 338,4 εκατ.** Όπως διαπιστώνεται από το γράφημα οι προβλεπόμενες πωλήσεις για το 2020 στο βασικό σενάριο είναι χαμηλότερες από τις πραγματοποιηθείσες πωλήσεις του 2014.

Εξαιτίας της προβλεπόμενη μείωσης πωλήσεων του κλάδου εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου, στο σύνολο της οικονομίας μέσω των πολ/στικών επιδράσεων θα προκληθεί μείωση των πωλήσεων σε όλους τους κλάδους-προμηθευτές και των αμοιβών εργαζομένων στον κλάδο μαρμάρου.

Πρόβλεψη μείωσης πωλήσεων σε όλους τους κλάδους -προμηθευτές και αμοιβών εργαζομένων κλάδου μαρμάρου για το 2020 που προκαλείται από την μείωση πωλήσεων του κλάδου εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρου.

Πηγή: ICAP -Επεξεργασία στοιχείων Ελ.Στατ, ΣΕΜΜΘ

Η προβλεπόμενη συνολική μείωση πωλήσεων σε όλους τους κλάδους -προμηθευτές και αμοιβών εργαζομένων του κλάδου μαρμάρου θα ανέλθει σε € -431,9 εκατ. σύμφωνα με το βασικό σενάριο (B), ενώ σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο (A) η μείωση τζίρου θα ανέλθει σε € -307,2 εκατ. και βάσει του απαισιόδοξου σεναρίου (Γ) η μείωση θα φτάσει τα € -493,6 εκατ.

Η προβλεπόμενη μείωση πωλήσεων ανά κλάδο και αμοιβών εργαζομένων του κλάδου μαρμάρου παρουσιάζεται στον επόμενο πίνακα και αναλυτικά στο παράρτημα. Όπως έχει αναφερθεί ο κλάδος μαρμάρου προμηθεύεται προϊόντα και ενδοκλαδικά οπότε η συνολική μείωση το 2020 στο βασικό σενάριο προβλέπεται σε € -203,3 εκατ. (υπολογισμός: άμεση μείωση πωλήσεων κατά €-197, 4 εκατ. Χ 1,03 ενδοκλαδικός πολ/στής). Από τους υπόλοιπους ενοποιημένους κλάδους οι κλάδοι της μεταποίησης θα έχουν τις μεγαλύτερες επιπτώσεις με μείωση τζίρου κατά € -44,6 εκατ. στο βασικό σενάριο. Από τους κλάδους της μεταποίησης οι σημαντικότερες επιπτώσεις εντοπίζονται στα προϊόντα διύλισης πετρελαίου (€ -10,2 εκατ.), στα κατασκευασμένα μεταλλικά προϊόντα (€ -3,9 εκατ.), στα μηχανήματα και είδη εξοπλισμού (€ -3,6 εκατ.), στα βασικά μέταλλα (€ -2,3 εκατ.), στις υπηρεσίες επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού (€ -2,6 εκατ.), στα προϊόντα από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες (€ -1,8 εκατ.), στον ηλεκτρολογικό εξοπλισμό (€ -1,0 εκατ.) και στους υπόλοιπους κλάδους της μεταποίησης με μικρότερα ποσά.

Πρόβλεψη μείωσης πωλήσεων σε όλους τους κλάδους προμηθευτές και αμοιβών εργαζομένων κλάδου μαρμάρου το 2020 ανά ενοποιημένο κλάδο

Ενοποιημένοι κλάδοι	Αισιόδοξο σενάριο	Βασικό σενάριο	Απαισιόδοξο σενάριο
Γεωργία, δασοκομία-υλοτομία, αλιεία	-3.742.441	-4.366.181	-4.989.921
Ορυχεία και λατομεία ενεργειακά προϊόντα	-4.850.928	-5.659.416	-6.467.904
Ορυχεία και λατομεία μη ενεργειακά προϊόντα	-174.256.231	-203.298.937	-232.341.642
Μεταποίηση	-38.191.096	-44.556.279	-50.921.462
Ενέργεια, αέριο, ύδρευση, αποχέτευση	-5.441.500	-6.348.417	-7.255.334
Κατασκευές	-3.622.711	-4.226.497	-4.830.282
Εμπόριο και επισκευή οχημάτων	-3.823.271	-4.460.483	-5.097.695
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	-11.288.536	-13.169.959	-15.051.382
Υπηρεσίες μεταφορών και ταχυδρομείων	-12.179.347	-14.209.239	-16.239.130
Πληροφορική και συναφείς υπηρεσίες	-2.994.508	-3.493.593	-3.992.678
Τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες	-7.726.007	-9.013.675	-10.301.343
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	-12.181.574	-14.211.836	-16.242.098
Νομικές, λογιστικές και υπηρεσίες κεντρικών γραφείων	-6.472.294	-7.551.010	-8.629.726
Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών	-4.952.485	-5.777.899	-6.603.314
Άλλες επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες	-4.054.236	-4.729.942	-5.405.648
Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης	-4.318.733	-5.038.522	-5.758.311
Διοικητικές, συμβουλευτικές και υπηρεσίες κτιρίων	-5.330.155	-6.218.515	-7.106.874
Λοιπές υπηρεσίες	-18.428.492	-21.499.907	-24.571.322
Σύνολο κλάδων	-323.854.545	-377.830.307	-431.806.066
Αμοιβές εργαζομένων κλάδου μαρμάρου	-46.343.640	-54.067.575	-61.791.514
Γενικό Σύνολο	-370.198.185	-431.897.882	-493.597.580

Ποσά σε €.

Πηγή: ICAP -Επεξεργασία στοιχείων Ελ.Στατ, ΣΕΜΜΘ

Ευρύτεροι ενοποιημένοι κλάδοι με σημαντικές επιπτώσεις είναι οι υπηρεσίες μεταφορών με προβλεπόμενη μείωση το 2020 στο βασικό σενάριο κατά (€ -14,2 εκατ.), η διαχείριση ακίνητης περιουσίας με (€-14,2 εκατ.), το χονδρικό εμπόριο (€ -8,5 εκατ.), το λιανικό εμπόριο (€ -4,7 εκατ.), το εμπόριο και επισκευή οχημάτων (€ -4,5 εκατ.), οι τραπεζικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες (€ -9,0 εκατ.), οι νομικές, λογιστικές και υπηρεσίες κεντρικών γραφείων (€ -7,6 εκατ.), ο ευρύτερος κλάδος της ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ύδρευσης και αποχέτευσης (€ -6,3 εκατ.), οι υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών (€ -5,8 εκατ.), οι διοικητικές, συμβουλευτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες κτιρίων (€ -6,2 εκατ.), οι υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης (€ -5,0 εκατ.), τα ορυχεία και λατομεία ενεργειακών προϊόντων (€ -5,7 εκατ.), οι κατασκευές (€ -4,2 εκατ.), οι άλλες επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες (€ -4,7 εκατ.), η πληροφορική και συναφείς υπηρεσίες (€ -3,5 εκατ.).

Η προβλεπόμενη μείωση των **αμοιβών εργαζομένων** στον κλάδο μαρμάρου κυμαίνεται μεταξύ **€ -46,3** εκατ. (αισιόδοξο σενάριο) και **€ -61,8 εκατ.** (απαισιόδοξο σενάριο) με την μείωση να διαμορφώνεται στο βασικό σενάριο σε **€ -54,1 εκατ.**

Επιπλέον η μείωση στις πωλήσεις των επιχειρήσεων του κλάδου μαρμάρου προκαλεί μείωση σε εισαγόμενα προϊόντα και υπηρεσίες που αποτελούν εισροές στην παραγωγική διαδικασία.

Πρόβλεψη μείωσης εισαγωγών από όλους τους κλάδους -προμηθευτές το 2020

	2020 (Σενάριο Α)	2020 (Σενάριο Β)	2020 (Σενάριο Γ)
Μείωση εισαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	-44.158.499	-51.518.249	-58.877.999

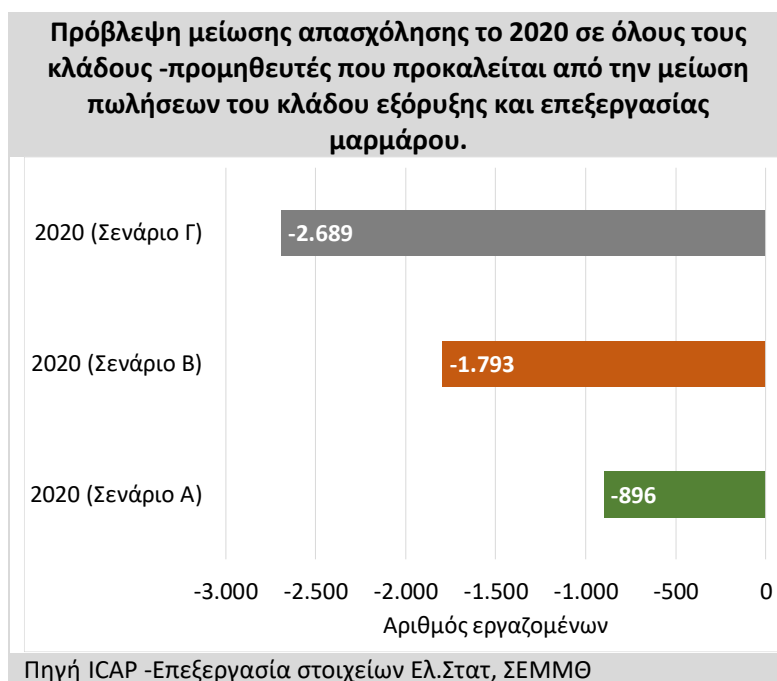
Ποσά σε €.

Πηγή: ICAP -Επεξεργασία στοιχείων Ελ.Στατ, ΣΕΜΜΘ

Η προβλεπόμενη μείωση των **εισαγωγών** θα κυμανθεί από **€ -44,2 εκατ.** (αισιόδοξο σενάριο) και **€ -58,9 εκατ.** (απαισιόδοξο σενάριο) με βασικό σενάριο την μείωση σε **€ -51,5 εκατ.** που θα επηρεάσει τις επιχειρήσεις εισαγωγών-χονδρικού εμπορίου προϊόντων και υπηρεσιών.

Η επίδραση στην **απασχόληση** παρουσιάζεται στο παρακάτω γράφημα. Για την εκτίμηση των συνεπειών της σημαντική μείωσης πωλήσεων στον κλάδο μαρμάρου πραγματοποιήθηκαν 3 σενάρια μείωσης της απασχόλησης στον κλάδο. Η τελική προβλεπόμενη μείωση της απασχόλησης σε όλους

τους κλάδους -προμηθευτές συμπεριλαμβανομένου και του κλάδου μαρμάρου, θα κυμανθεί μεταξύ **-896** εργαζόμενους (αισιόδοξο σενάριο) και **-2.689** (απαισιόδοξο σενάριο) με βασικό σενάριο την μείωση κατά **-1.793** άτομα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Ποσοστιαία σύνθεση προμηθειών κλάδου εξόρυξης-επεξεργασίας μαρμάρου

Κωδικός	Περιγραφή	Ποσοστό %
CPA_C19	Προϊόντα διύλισης πετρελαίου	5,72%
CPA_M71	Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών· υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων	5,38%
CPA_B2	Ορυχεία και λατομεία μη ενεργειακά προϊόντα	5,26%
CPA_H49	Υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών και υπηρεσίες μεταφορών μέσω αγωγών	4,58%
CPA_N77	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης	4,58%
CPA_N80-N82	Υπηρεσίες παροχής προστασίας και ερευνών· υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους· υπηρεσίες διοίκησης γραφείου, γραμματειακής υποστήριξης και άλλες υπηρεσίες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	4,58%
CPA_M69_M70	Νομικές και λογιστικές υπηρεσίες· υπηρεσίες κεντρικών γραφείων (εδρών) εταιρειών· υπηρεσίες παροχής συμβουλών διαχείρισης	4,35%
CPA_M74_M75	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες· κτηνιατρικές υπηρεσίες	4,35%
CPA_K64	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εκτός από τις ασφαλιστικές υπηρεσίες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	3,32%
CPA_C25	Κατασκευασμένα μεταλλικά προϊόντα εκτός μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	2,75%
CPA_G46	Υπηρεσίες χονδρικού εμπορίου, εκτός χονδρικού εμπορίου μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	2,52%
CPA_C28	Μηχανήματα και είδη εξοπλισμού π.δ.κ.α.	2,40%
CPA_C33	Υπηρεσίες επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού	2,06%
CPA_L68B	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκτός από τα τεκμαρτά ενοίκια	2,06%
CPA_J62_J63	Υπηρεσίες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς υπηρεσίες· υπηρεσίες πληροφορίας	1,83%
CPA_D35	Ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός	1,77%
CPA_M73	Υπηρεσίες διαφήμισης και έρευνας αγοράς	1,70%
CPA_G47	Υπηρεσίες λιανικού εμπορίου, εκτός από το λιανικό εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	1,67%
CPA_H52	Υπηρεσίες αποθήκευσης και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά υπηρεσίες	1,49%
CPA_G45	Υπηρεσίες χονδρικού και λιανικού εμπορίου και υπηρεσίες επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	1,28%
CPA_S95	Υπηρεσίες επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης	1,03%
CPA_F	Κατασκευές και κατασκευαστικές εργασίες	0,81%
CPA_C30	Άλλος εξοπλισμός μεταφορών	0,62%
CPA_C29	Μηχανοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα	0,55%
CPA_C23	Άλλα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	0,53%
CPA_C16	Ξυλεία και προϊόντα από ξύλο και φελλό (εκτός από έπιπλα)· είδη καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	0,53%
CPA_I	Υπηρεσίες διαμονής και υπηρεσίες εστίασης	0,52%
CPA_C20	Χημικές ουσίες και προϊόντα	0,44%
CPA_N79	Υπηρεσίες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και άλλες υπηρεσίες κράτησης και συναφείς υπηρεσίες	0,43%

Κωδικός	Περιγραφή	Ποσοστό %
CPA_K65	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	0,31%
CPA_C27	Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός	0,29%
CPA_N78	Υπηρεσίες απασχόλησης	0,29%
CPA_P85	Υπηρεσίες εκπαίδευσης	0,29%
CPA_A02	Προϊόντα δασοκομίας και υλοτομίας και συναφείς υπηρεσίες	0,26%
CPA_C24	Βασικά μέταλλα	0,23%
CPA_S94	Υπηρεσίες παρεχόμενες από οργανώσεις	0,23%
CPA_C22	Προϊόντα από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	0,22%
CPA_J61	Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών	0,20%
CPA_J58	Εκδοτικές υπηρεσίες	0,11%
CPA_C26	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρονικά και οπτικά προϊόντα	0,10%
CPA_C13-C15	Προϊόντα κλωστούφαντουργίας· είδη ένδυσης· δέρμα και συναφή προϊόντα	0,09%
CPA_E36	Φυσικό νερό· υπηρεσίες επεξεργασίας και παροχής νερού	0,05%
CPA_C17	Χαρτί και προϊόντα από χαρτί	0,04%
CPA_A01	Προϊόντα γεωργίας, θήρας και συναφείς υπηρεσίες	0,03%
CPA_C31_C32	Έπιπλα, άλλα προϊόντα μεταποίησης	0,03%
CPA_H53	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές υπηρεσίες	0,02%
CPA_C18	Προϊόντα εκτύπωσης και εγγραφής προεγγεγραμμένων μέσων	0,01%
CPA_J59_J60	Υπηρεσίες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, ταινιών βίντεο και τηλεοπτικού προγράμματος, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις· υπηρεσίες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	0,01%
CPA_Q86	Υπηρεσίες ανθρώπινης υγείας	0,01%
P7	Εισαγωγές	28,11%
	Σύνολο	100,00%

Πρόβλεψη μείωσης πωλήσεων στους κλάδους -προμηθευτές το 2020 ανά 2ψήφιο κλάδο

Κωδικός	Περιγραφή 2ψήφιου κλάδου	Αισιόδοξο σενάριο	Βασικό σενάριο	Απαισιόδοξο σενάριο
CPA_A01	Προϊόντα γεωργίας, θήρας και συναφείς υπηρεσίες	-3.211.870	-3.747.181	-4.282.493
CPA_A02	Προϊόντα δασοκομίας και υλοτομίας και συναφείς υπηρεσίες	-306.785	-357.916	-409.047
CPA_A03	Ψάρια και άλλα αλιευτικά προϊόντα· προϊόντα υδατοκαλλιέργειας· υποστηρικτικές προς την αλιεία υπηρεσίες	-223.786	-261.084	-298.381
CPA_B1	Ορυχεία και λατομεία ενεργειακά προϊόντα	-4.850.928	-5.659.416	-6.467.904
CPA_B2	Ορυχεία και λατομεία μη ενεργειακά προϊόντα	-174.256.231	-203.298.937	-232.341.642
CPA_C10-C12	Είδη διατροφής· ποτά· προϊόντα καπνού	-6.380.432	-7.443.838	-8.507.243
CPA_C13-C15	Προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας· είδη ένδυσης· δέρμα και συναφή προϊόντα	-1.659.082	-1.935.596	-2.212.110
CPA_C16	Ξυλεία και προϊόντα από ξύλο και φελλό (εκτός από έπιπλα)· είδη καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	-814.891	-950.707	-1.086.522
CPA_C17	Χαρτί και προϊόντα από χαρτί	-909.477	-1.061.056	-1.212.635
CPA_C18	Προϊόντα εκτύπωσης και εγγραφής προεγγεγραμμένων μέσων	-219.069	-255.580	-292.092
CPA_C19	Προϊόντα διύλισης πετρελαίου	-8.756.736	-10.216.192	-11.675.648
CPA_C20	Χημικές ουσίες και προϊόντα	-1.993.683	-2.325.964	-2.658.244
CPA_C21	Βασικά φαρμακευτικά προϊόντα και φαρμακευτικά σκευάσματα	-503.874	-587.853	-671.832
CPA_C22	Προϊόντα από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	-1.535.230	-1.791.102	-2.046.974
CPA_C23	Άλλα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	-949.067	-1.107.245	-1.265.423
CPA_C24	Βασικά μέταλλα	-1.968.587	-2.296.684	-2.624.782
CPA_C25	Κατασκευασμένα μεταλλικά προϊόντα εκτός μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού	-3.377.149	-3.940.007	-4.502.865
CPA_C26	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ηλεκτρονικά και οπτικά προϊόντα	-550.186	-641.884	-733.582
CPA_C27	Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός	-880.961	-1.027.788	-1.174.614

Κωδικός	Περιγραφή 2ψήφιου κλάδου	Αισιόδοξο σενάριο	Βασικό σενάριο	Απαισιόδοξο σενάριο
CPA_C28	Μηχανήματα και είδη εξοπλισμού π.δ.κ.α.	-3.100.817	-3.617.620	-4.134.423
CPA_C29	Μηχανοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα	-958.890	-1.118.705	-1.278.520
CPA_C30	Άλλος εξοπλισμός μεταφορών	-847.201	-988.401	-1.129.601
CPA_C31_C32	Έπιπλα, άλλα προϊόντα μεταποίησης	-520.511	-607.263	-694.014
CPA_C33	Υπηρεσίες επισκευής και εγκατάστασης μηχανημάτων και εξοπλισμού	-2.265.252	-2.642.795	-3.020.337
CPA_D35	Ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο, ατμός και κλιματισμός	-4.216.221	-4.918.924	-5.621.628
CPA_E36	Φυσικό νερό· υπηρεσίες επεξεργασίας και παροχής νερού	-355.204	-414.405	-473.606
CPA_E37-E39	Υπηρεσίες επεξεργασίας λυμάτων· λυματολάσπη· υπηρεσίες συλλογής, επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων· ανάκτηση υλικών· υπηρεσίες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων	-870.075	-1.015.088	-1.160.100
CPA_F	Κατασκευές και κατασκευαστικές εργασίες	-3.622.711	-4.226.497	-4.830.282
CPA_G45	Υπηρεσίες χονδρικού και λιανικού εμπορίου και υπηρεσίες επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	-3.823.271	-4.460.483	-5.097.695
CPA_G46	Υπηρεσίες χονδρικού εμπορίου, εκτός χονδρικού εμπορίου μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	-7.256.782	-8.466.246	-9.675.709
CPA_G47	Υπηρεσίες λιανικού εμπορίου, εκτός από το λιανικό εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	-4.031.754	-4.703.713	-5.375.673
CPA_H49	Υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών και υπηρεσίες μεταφορών μέσω αγωγών	-7.391.872	-8.623.851	-9.855.829
CPA_H50	Υπηρεσίες πλωτών μεταφορών	-439.979	-513.309	-586.638
CPA_H51	Υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών	-887.472	-1.035.384	-1.183.296

Κωδικός	Περιγραφή 2ψήφιου κλάδου	Αισιόδοξο σενάριο	Βασικό σενάριο	Απαισιόδοξο σενάριο
CPA_H52	Υπηρεσίες αποθήκευσης και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά υπηρεσίες	-2.820.817	-3.290.953	-3.761.089
CPA_H53	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές υπηρεσίες	-639.207	-745.742	-852.276
CPA_I	Υπηρεσίες διαμονής και υπηρεσίες εστίασης	-6.905.185	-8.056.049	-9.206.913
CPA_J58	Εκδοτικές υπηρεσίες	-570.622	-665.726	-760.829
CPA_J59_J60	Υπηρεσίες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών, ταινιών βίντεο και τηλεοπτικού προγράμματος, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις· υπηρεσίες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	-201.853	-235.495	-269.138
CPA_J61	Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών	-2.939.410	-3.429.312	-3.919.213
CPA_J62_J63	Υπηρεσίες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς υπηρεσίες· υπηρεσίες πληροφορίας	-1.857.276	-2.166.822	-2.476.368
CPA_K64	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εκτός από τις ασφαλιστικές υπηρεσίες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	-6.150.337	-7.175.393	-8.200.449
CPA_K65	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	-1.051.500	-1.226.750	-1.402.000
CPA_K66	Υπηρεσίες συναφείς προς τις χρηματοοικονομικές και τις ασφαλιστικές υπηρεσίες	-524.170	-611.532	-698.893
CPA_L68A	Τεκμαρτά ενοίκια	-5.357.774	-6.250.736	-7.143.699
CPA_L68B	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας εκτός από τα τεκμαρτά ενοίκια	-6.823.800	-7.961.100	-9.098.399
CPA_M69_M70	Νομικές και λογιστικές υπηρεσίες· υπηρεσίες κεντρικών γραφείων (εδρών) εταιρειών· υπηρεσίες παροχής συμβουλών διαχείρισης	-6.472.294	-7.551.010	-8.629.726
CPA_M71	Υπηρεσίες αρχιτεκτόνων και μηχανικών· υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων	-4.952.485	-5.777.899	-6.603.314
CPA_M72	Υπηρεσίες επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης	-29.511	-34.429	-39.347

Κωδικός	Περιγραφή 2ψήφιου κλάδου	Αισιόδοξο σενάριο	Βασικό σενάριο	Απαισιόδοξο σενάριο
CPA_M73	Υπηρεσίες διαφήμισης και έρευνας αγοράς	-1.922.358	-2.242.751	-2.563.144
CPA_M74_M75	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές υπηρεσίες· κτηνιατρικές υπηρεσίες	-4.054.236	-4.729.942	-5.405.648
CPA_N77	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης	-4.318.733	-5.038.522	-5.758.311
CPA_N78	Υπηρεσίες απασχόλησης	-392.653	-458.095	-523.538
CPA_N79	Υπηρεσίες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και άλλες υπηρεσίες κράτησης και συναφείς υπηρεσίες	-1.019.949	-1.189.940	-1.359.932
CPA_N80-N82	Υπηρεσίες παροχής προστασίας και ερευνών· υπηρεσίες σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους· υπηρεσίες διοίκησης γραφείου, γραμματειακής υποστήριξης και άλλες υπηρεσίες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	-5.330.155	-6.218.515	-7.106.874
CPA_O84	Υπηρεσίες δημόσιας διοίκησης και άμυνας· υπηρεσίες υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης	-682.749	-796.541	-910.332
CPA_P85	Υπηρεσίες εκπαίδευσης	-1.136.816	-1.326.286	-1.515.755
CPA_Q86	Υπηρεσίες ανθρώπινης υγείας	-1.278.475	-1.491.555	-1.704.634
CPA_Q87_Q88	Υπηρεσίες φροντίδας κατ' οίκον· υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	-79.823	-93.126	-106.430
CPA_R90-R92	Υπηρεσίες δημιουργικής δραστηριότητας, τεχνών και ψυχαγωγίας· υπηρεσίες βιβλιοθηκών, αρχαιοφυλακείων, μουσείων και άλλες πολιτιστικές υπηρεσίες· υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών και στοιχημάτων	-257.635	-300.574	-343.513
CPA_R93	Αθλητικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	-109.084	-127.265	-145.446
CPA_S94	Υπηρεσίες παρεχόμενες από οργανώσεις	-404.302	-471.686	-539.069
CPA_S95	Υπηρεσίες επισκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών	-1.137.232	-1.326.771	-1.516.309

Κωδικός	Περιγραφή 2ψήφιου κλάδου	Αισιόδοξο σενάριο	Βασικό σενάριο	Απαισιόδοξο σενάριο
	και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης			
CPA_S96	Άλλες προσωπικές υπηρεσίες	-328.122	-382.809	-437.496
CPA_T	Υπηρεσίες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού και μη διαφοροποιημένα αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται από ιδιωτικά νοικοκυριά για ίδια χρήση	-169.945	-198.269	-226.594
CPA_U	Υπηρεσίες παρεχόμενες από ετερόδικους οργανισμούς και φορείς	0	0	0
D1	Αμοιβές εργαζομένων κλάδου μαρμάρου	-46.343.640	-54.067.575	-61.791.514
	Σύνολο	-370.198.185	-431.897.882	-493.597.580

Ποσά σε €.

Πηγή: ICAP -Επεξεργασία στοιχείων Ελ.Στατ, ΣΕΜΜΘ